

Strategisch Beleidsplan

Algemene Kerkenraad

2014-2017

Protestantse Gemeente te Veenendaal

Voorwoord

Met dit strategisch beleidsplan van de Protestantse Gemeente te Veenendaal (PGV) kijken we vanaf 1-1-2014 vier jaar vooruit. De PGV bestaat uit vier wijkgemeenten, die ieder hun eigen beleidsplan hebben geschreven.

We beschrijven de verwachte ontwikkelingen waarmee de PGV te maken krijgt. We geven aan welke beslissingen er genomen moeten worden en welke wegen we moeten bewandelen om voorkomende problemen op te lossen.

De financiële situatie dwingt ons tot het maken van keuzes.

Daarnaast worden er voorstellen gedaan om de eigenheid van de wijken te versterken door die duidelijk te omschrijven. Onderzocht wordt hoe de wijken hun sterke kanten en succesvolle initiatieven met elkaar kunnen delen.

Zo moet worden overwogen hoe de PGV en de Algemene Kerkenraad de wijken kunnen faciliteren bij de verwezenlijking van hun plannen en kunnen stimuleren tot samenwerking waar mogelijk en gewenst.

In het beleidsplan van de PGV laten we de vraag liggen, hóe wij gemeente willen zijn van onze Heer Jezus Christus in deze tijd. Een beslissing daarover komt niet de AK toe, maar de wijkgemeenten.

Daarvoor verwijzen we dus naar de vier wijkplannen. De antwoorden op genoemde vraag zullen verschillende accenten laten zien.

Deze verschillen worden vaak als lastig of ongewenst beschouwd. Wij zijn er echter van overtuigd, dat ze juist een rijkdom zijn, omdat ze verschillende aspecten van het Evangelie benadrukken die niet gemist kunnen worden. We hebben elkaar veel te bieden en veel te zeggen.

Naast deze verscheidenheid weten we ons verbonden met kerken van alle tijden en alle plaatsen door de Apostolische Geloofsbelijdenis. Bovendien hebben wij als wijken een lange en veelal gezamenlijke geschiedenis in Veenendaal.

Dit beleidsplan is voorbereid door een werkgroep bestaande uit zes vertegenwoordigers van de wijken en het moderamen van de AK, t.w. Symon Jagersma, Kees Kloet, Huub Lavooij, Hans van der Meer, Philip Miedema en Derkjan Niezing.

Het plan is, na overleg met de wijkkerkenraden, College van Kerkrentmeesters en College van Diakenen, voorlopig vastgesteld door de AK in de vergadering van 19 maart 2014 en voorgelegd aan de gemeente.

Veenendaal, 20 maart 2014

De Algemene Kerkenraad
van de Protestantse Gemeente te Veenendaal

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Huidige positie Protestantse Gemeente te Veenendaal.....	4
1.1	Situatie	4
1.2	Missie	4
1.3	Sterke en zwakke punten	4
1.4	Kansen en bedreigingen	5
1.5	Conclusie	5
Hoofdstuk 2	Identiteit, de PGV als bezielend verband	6
2.1	De PGV en het verband tussen de wijkgemeenten.....	6
2.2	Opbouw van krachtige wijken	6
2.3	Groeien in gemeenschap.....	6
Hoofdstuk 3	Financiën	7
3.1	Structuur	7
3.2	Huidige financiële exploitatie	7
3.3	Ontwikkeling eigen vermogen.....	7
3.4	Financieel beleid in de komende jaren	7
3.5	Financiële organisatie	8
Hoofdstuk 4	Organisatie, arbeid en gebouwen.....	9
4.1	Organisatie.....	9
4.2	Arbeid.....	9
4.3	Gebouwen.....	10
Hoofdstuk 5	Strategische doelen	11
5.1	Identiteit	11
5.2	Financiën	11
5.3	Organisatie, arbeid en gebouwen	12
5.4	Communicatie	12

Hoofdstuk 1

Huidige positie Protestantse Gemeente te Veenendaal

1.1 *Situatie*

De Protestantse Gemeente te Veenendaal (PGV) maakt deel uit van de PKN en is ontstaan in februari 2011. Daarvoor had zij een lange geschiedenis als Hervormde gemeente Sola Fide en Gereformeerde kerk in Veenendaal.

De PGV bestaat uit vier wijkgemeenten, die een zekere mate van autonomie kennen, als het gaat om wat voor soort gemeente ze willen zijn. De PGV als rechtspersoon is verantwoordelijk voor het financieel beheer van de totale organisatie inclusief de professionele krachten, het beheer van de gebouwen en alle wijkoverstijgende activiteiten. Ook is de PGV verantwoordelijk voor het stimuleren van de onderlinge samenwerking van de vier wijkgemeenten en voor het verdelen van personele inzet en middelen. Voor deze organisatievorm is gekozen om de rechtspositie van de predikanten en gesalarieerde medewerkers en de vermogensrechtelijke aangelegenheden te kunnen borgen.

De leden van de Algemene Kerkenraad (AK) zijn door de vier wijkgemeenten aangewezen. De besluiten op het gebied van vermogensrechtelijke en andere wijkoverstijgende zaken worden door de AK genomen. In de Plaatselijke Regeling is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de wijkgemeenten en de AK vastgelegd.

In die regeling is ook opgenomen, dat de AK de verbondenheid en samenwerking tussen de wijkgemeenten zal bevorderen. De geloofsbelijdenis is overal hetzelfde en staat niet ter discussie, maar de vier wijken hebben elk hun eigenheid. Er bestaan accentverschillen. Bovendien zijn de samenstelling en het karakter van de wijkgemeenten aan verandering onderhevig. De wijkgemeenten willen oefenplaatsen zijn in Veenendaal waar op verschillende manieren erediensten en vieringen kunnen plaatsvinden, zodat de leden hun taak met vreugde en op vruchtbare wijze kunnen vervullen.

Het erkennen van de onderlinge verschillen en het accepteren van gezamenlijke besluiten zijn belangrijke kenmerken van de PGV. Door onderlinge afstemming en samenwerking, met behoud van autonomie van de wijkgemeenten, heeft de PGV als geheel een toegevoegde waarde. .

In 2013 is een nieuw kerkgebouw gerealiseerd, waardoor de vier wijkgemeenten thans elk beschikken over een eigen wijkgebouw. De PGV ziet haar ledenaantal en het kerkbezoek al enige jaren langzaam teruglopen. Mede daardoor staan de financiën onder druk en is er zorg over mogelijke vervolgstappen om de kosten en baten beter met elkaar in evenwicht te brengen. Dat heeft eerder geleid tot keuzes als het verkopen van een kerkgebouw, twee pastorieën en tot de reductie van personeel.

Van de predikanten en kerkelijk werkers wordt verwacht, dat zij hun hoofdtaken in de wijken vervullen, maar tevens loyaal de belangen van de PGV als geheel behartigen en dus bereid zijn ook bovenwijkse taken uit te voeren.

Tot nu toe konden de gezamenlijke wijkgemeenten nog 5 fte aan predikanten en 0,33 fte aan kerkelijk werkers opbrengen. Al lange tijd wordt er echter gesproken over de noodzaak het aantal predikantsplaatsen te reduceren tot vier.

1.2 *Missie*

Wij zijn een gemeente die zich laat inspireren door het Woord en wij weten ons geroepen door de Allerhoogste om te bouwen aan een geloofsgemeenschap waarvan de leden met respect voor ieders geloofsbeleving de ontmoeting met God en met elkaar willen vieren en in praktijk brengen in de samenleving (missionair).

1.3 *Sterke en zwakke punten*

In alle wijkgemeenten van de PGV vormt een groep actieve leden de kern. Het aantal vrijwilligers waar de gemeente op draait, is groot en er zijn dankzij deze groep relatief veel activiteiten. Toch doet lang niet iedereen mee, bijv. wegens leeftijd, drukke werkzaamheden, een beperkt gevoel van betrokkenheid of andere oorzaken.

Een grote mate van vrijheid en vrijblijvendheid schept in onze gemeente ruimte. Niemand hoeft zich verplicht te voelen actief deel te nemen aan de kerkdiensten of de andere activiteiten.

Er is veel ruimte voor afwijkende meningen, geloofsbeleving en vormen. Dat biedt mogelijkheden voor experimenten. En die zijn er ook, in alle vier de wijken: veel kan en niets moet.

Hoewel de PGV ruimte biedt voor verbetering op het gebied van efficiënte samenwerking en onderlinge afstemming, opereren de wijkgemeenten veel voor zichzelf.

Inhoudelijk spelen o.a. de onder 1.1 genoemde accentverschillen een rol. De meeste gemeenteleden bezoeken zelden of nooit een andere wijkkerk.

Er is een groeiende groep randkerkelijken. Veel leden zijn langzamerhand vervreemd van de gemeente. Na een aantal jaren haken ze vaak definitief af. Ook jongeren en jonge gezinnen zijn vaak moeilijk bij de kerk te betrekken. De hiervoor genoemde ruimte voor afwijkende meningen, geloofsbeleving en de tolerantie ten opzichte van andersdenkenden, is voor een aantal leden te lauw, te vaag en te vrijblijvend. Sommige jonge gezinnen zien bij de evangelische gemeenten meer enthousiasme en duidelijkheid

1.4 Kansen en bedreigingen

In deze tijd lijkt de behoefte aan zingeving toe te nemen, ook bij veel buitenkerkelijken. Er wordt volop gemediteerd en er is belangstelling voor spiritualiteit binnen andere godsdiensten en bewegingen, Geloven is steeds individueler geworden. Er wordt veel 'geshopt' en er is weinig animo om zich bij een traditionele kerk aan te sluiten. De kerk als instituut dreigt zo in een isolement terecht te komen en staat veelal buiten de politiek en de actieve samenleving.

Binnen het palet van Veenendaalse kerken staat de PGV door haar pluriformiteit open voor rand- en buitenkerkelijken.

De groei in de evangelische gemeente lijkt te bestaan uit de overstap van leden uit andere kerken. Zij trekken door hun enthousiasme en een duidelijke boodschap niet alleen veel jeugd maar ook jonge gezinnen aan.

Sterk • vrijheid en pluriformiteit; • ruimte voor afwijkende meningen en geloofsbeleving; • actieve, betrokken kerngroep; • veel activiteiten in de wijken; • projecten voor jongeren.	Zwak • vrijblijvendheid; • geloofsinhoud niet eenduidig; • ontbreken van gemeenschappelijkheid; • weinig samenwerking tussen de wijken; • weinig aanwas van jongeren.
Kansen • veel algemene belangstelling voor religie; • lage drempel voor randkerkelijken; • vier wijken bieden een breed spectrum aan vormen.	Bedreigingen • kerken met een duidelijke boodschap en visie lijken voor veel leden een aantrekkelijk alternatief; • institutionele vormen zijn op hun retour; • kosten worden door minder mensen gedragen.

1.5 Conclusie

- Alle vier de wijkgemeenten binnen de PGV bieden veel ruimte en vrijheid en zijn tolerant, als het om verschillende theologische opvattingen en spiritualiteit gaat.
- De eigenheid van de wijkgemeente wordt door de leden in het algemeen als heel wezenlijk ervaren.
- Het hart van de mensen ligt bij de vele activiteiten in hun eigen wijkgemeente, maar er is nog weinig onderlinge uitwisseling en samenwerking.
De verschillende kwaliteiten en eigenheden van de vier wijken worden onvoldoende benut.
- Er is weinig wervende inspanning om randkerkelijken en in religie geïnteresseerden meer bij de diverse activiteiten te betrekken en onvoldoende aandacht voor het behouden van leden die de PGV willen verlaten.

Hoofdstuk 2 Identiteit, de PGV als bezielend verband

2.1 De PGV en het verband tussen de wijkgemeenten

In 2011 is de PGV ontstaan door samenvoeging van de huidige vier wijkgemeenten. Maar wat bindt ons? Wat bepaalt onze eigenheid? We maken allen deel uit van de PKN. Ons geloof is gebaseerd op dezelfde Apostolische Geloofsbelijdenis, met Jezus Christus als onze Heer. De PGV kan gezien worden als een gezin dat bestaat uit aparte leden, elk anders van uiterlijk en leeftijd, maar samen één familie. De PGV ziet het als haar taak de onderlinge band tussen de wijkgemeenten te bevorderen en te versterken.

Op dit moment is het niet voor iedereen helder wat de relatie is van de vier wijkgemeenten onderling en met de PGV als geheel. Sommigen kunnen de verschillen tussen de wijkgemeenten haarfijn aanwijzen, anderen zullen overeenkomsten zien of onbekend zijn met de eigenheid van andere wijkgemeenten. Een ieder ervaart dit op eigen en persoonlijke wijze.

De PGV is voornemens in de komende beleidsperiode de wijkgemeenten te faciliteren om hun eigen identiteit verder te ontwikkelen en te versterken. Op die manier kunnen krachtige wijkgemeenten gevormd worden die plaats bieden aan diverse geloofsbelevingen. Het stimuleren van de diverse identiteiten en het verstevigen van de onderlinge communicatie binden de wijkgemeenten en dagen ze uit. De PGV is meer dan de optelsom van de wijkgemeenten.

2.2 Opbouw van krachtige wijken

Het faciliteren van de wijkgemeenten draagt bij tot de ontwikkeling van zelfstandige geloofsgemeenschappen als basis voor een krachtige PGV. Een wijkgemeente die zelf, vanuit de behoefte van haar leden, haar eigenheid definieert en op basis daarvan activiteiten ontwikkelt, is een krachtige gemeente. Zo'n gemeente kent haar eigen waarden en weet deze te vertalen in concrete en zichtbare activiteiten zoals diensten, jeugdwerk, pastoraat en missionaire taken. Hierdoor weet zij zich aantrekkelijk voor haar leden. Ze kan inspelen op veranderingen in de samenleving en trekt nieuwe leden aan. Bepaling van de eigen identiteit en de praktische uitwerking ervan zijn voorwaarden voor het gemeenschappelijk accepteren en implementeren van kernwaarden (missie/visie) op diverse terreinen.

De ambitie is om vanaf 2014 dit proces per wijkgemeente door te maken. Vervolgens kan de relatie met de andere wijkgemeenten meer centraal komen te staan. Zo kunnen we kennis nemen van de ervaringen uit de andere wijken en daarvan gebruik maken. Wat kan als voorbeeld dienen voor andere wijken? Welke ondersteuningsbehoefte hebben sommige wijken? Etc. Dit proces zal stap voor stap door een werkgroep namens de AK in de komende periode worden begeleid. De werkgroep zal de wijkgemeenten benaderen met de vraag hieraan mee te doen. In aanvang zal de werkgroep zoeken naar praktische verbeteringen. Iedere wijkgemeente blijft vrij om zelf te werken aan haar eigen visie en de omschrijving van haar identiteit.

2.3 Groeien in gemeenschap

Startend met het verkenningsproces per wijk en het vervolgens verbredend naar de relatie tussen de wijken werken we aan een sterke en verbonden PGV-gemeenschap en kunnen we middenin de samenleving staan. Vanuit die positie kunnen we bruggen slaan naar elkaar, naar andere geloofsgemeenschappen en de samenleving. Zelf worden we ook sterker door in contact te zijn met anderen. De ambitie is om met de Hervormde Gemeente in Veenendaal het contact te intensiveren om ervaringen uit te wisselen. Bij hen speelt problematiek op het gebied van reductie predikantsplaatsen en kerkgebouwen. Wij kunnen leren van het proces dat zij doormaken.

Hoofdstuk 3 Financiën

3.1 Structuur

In de Plaatselijke Regeling ten behoeve van het leven en werken van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Veenendaal (PR) is bepaald dat het tot de taak en de bevoegdheid van de Algemene Kerkenraad (AK) behoort onder andere de volgende zaken te regelen:

- alles wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en gesalarieerde medewerkers;
- vermogensrechtelijke aangelegenheden.

Het directe toezicht op de financiën komt toe aan het College van Kerkrentmeesters. In de Plaatselijke Regeling is eveneens bepaald dat de voorzitter van het College van Kerkrentmeesters als adviseur deel uit maakt van de AK.

Door deze verdeling van taken en bevoegdheden is het voor zowel de AK als voor het College van Kerkrentmeesters niet altijd eenvoudig adequaat om te gaan met financiële vraagstukken.

In de komende beleidsperiode stelt de AK zich ten doel samen met het College van Kerkrentmeesters te komen tot procedures die beter aansluiten bij de behoeften van een organisatie als de PGV.

Dit streven wordt mede ingegeven door de noodzaak in de komende jaren de inkomsten en uitgaven met elkaar in balans te brengen.

3.2 Huidige financiële exploitatie

Met het samengaan van de vier wijkgemeenten in 2011 als PGV is een kerkelijke organisatie ontstaan waarbij jaarlijks ruim 1 miljoen euro aan opbrengsten wordt gegenereerd. De jaarlijkse lasten overstijgen echter deze inkomsten. Vanaf de start kent de PGV een exploitatietekort. In de jaren 2011 en 2012 bedroeg dit tekort respectievelijk € 127.708,- en € 20.951,-. Door het ruime eigen vermogen was het mogelijk deze tekorten op te vangen. Het liquide vermogen is (mede) ontstaan door de verkoop van de Brugkerk en de pastorieën (Noorderkroon en Bezaan).

3.3 Ontwikkeling eigen vermogen

Het eigen vermogen is eind 2013 afgenomen tot ca. 254.000,-. De ontwikkeling van het eigen vermogen is globaal als volgt verlopen.: Op de balans per 31-12 2012 bedroeg dit ca. € 1.358.000,-. Aan de nieuwbouw in de wijk Noord-Oost is € 900.000,- toegezegd. Het eigen vermogen nam hierdoor af tot € 458.000,-.

Wegens de hoger uitgevallen bouwkosten dan geraamd en lagere bijdragen dan verwacht is het eigen vermogen verder afgenomen tot ca. € 254.000,-. Dit is het minimale weerstandsvermogen.

3.4 Financieel beleid in de komende jaren

Door deze afname van vermogen en liquide middelen is de mogelijkheid om in de komende jaren een exploitatietekort op te vangen vanuit het eigen vermogen sterk gereduceerd. Het is daarom noodzakelijk zonder uitstel maatregelen te nemen waardoor de uitgaven de opbrengsten niet overstijgen.

De AK streeft qua beleid en uitvoering een gezonde financiële structuur van de PGV na. Dit betekent dat er realistische en budgettair haalbare uitgangspunten dienen te worden gehanteerd en dat er wordt gewerkt met een sluitende begroting. Er worden geen (onderhouds)lasten naar de toekomst verschoven en evenmin kan worden verondersteld dat de wijkgemeenten structureel extra bijdragen zullen leveren. De toevoegingen en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen voor gebouwen worden gebaseerd op reëel te verwachten onderhoudskosten. De thans opgenomen voorziening voor onderhoud van de gebouwen wordt kritisch bezien en getoetst aan reëel te verwachten onderhoudskosten.

De huidige situatie en de toekomstverwachtingen maken het noodzakelijk, dat er fundamentele keuzes worden gemaakt. Deze keuzes zullen pijnlijk zijn. We dienen in het oog te houden welke consequenties ze allemaal met zich meebrengen. Tegelijkertijd moeten we ons ervan bewust zijn, dat we als PGV ons niet kunnen onttrekken aan de realiteit van een teruglopend ledenaantal en daarmee gepaard gaande lagere financiële bijdragen. De jaarlijkse lasten van de PGV bestaan voor 68% (€ 738.621,--) uit kosten voor pastoraat en salarissen. Een beperking van de uitgaven zal in een reductie van deze kosten gevonden moeten worden. Het is dan ook onontkoombaar, dat de kosten van het aantal predikantsplaatsen zo spoedig mogelijk tot 4 fte worden gereduceerd.

3.5 Financiële organisatie

De AK zal in nauw overleg met het College van Kerkrentmeesters streven naar een strakker financieel beheer. Beleidslijn:

- beter inzicht in kosten, opbrengsten en liquide middelen door middel van een rapportage op kwartaalbasis;
- de introductie van wijkbudgetten ter besteding van nog te benoemen kostensoorten, volgens een nader vast te stellen verdeelsleutel. De inkomsten blijven centraal geregeld; de besteding van (een deel van) de gelden zal meer decentraal plaats vinden, d.w.z. dat de wijken zelf daarop een grotere invloed krijgen;
- verantwoording van de wijkgemeenten over de integrale kosten/uitgaven.

De AK is zich ervan bewust, dat de taken die het financieel beheer met zich meebrengt, veel tijd en energie van betrokkenen vergen. Een gezonde financiële situatie is echter een middel en voorwaarde om de PGV als geloofsgemeenschap te laten voortbestaan.

Hoofdstuk 4 **Organisatie, arbeid en gebouwen**

4.1 *Organisatie*

De PGV is thans geografisch opgebouwd. Elke wijkgemeente heeft een kerkenraad met bevoegdheden door de Kerkorde en de Plaatselijke Regeling toebedeeld.

De wijkkerkenraad heeft het recht een beroep uit te brengen op een predikant. Met dit beroepsrecht heeft de wijkkerkenraad de mogelijkheid een eigen profiel te kiezen dat aansluit bij de wensen, beleidsvoornemens en eigenheid van de wijkgemeente. Op basis van het beleidsplan van de wijkgemeente worden keuzes gemaakt m.b.t de tijdsbesteding. Het leiden van de eredienst en het wijkpastoraat zijn hierbij belangrijke onderdelen.

Naast de wijkkerkenraden heeft de PGV een Algemene Kerkenraad, die taken gedelegeerd heeft gekregen vanuit de wijkkerkenraden. Deze taken staan beschreven in de Plaatselijke Regeling. Op o.a. het gebied van pastoraat, jeugdwerk, diaconaat en vorming & toerusting wordt de samenwerking tussen de wijken door overlegorganen bevorderd. De Algemene Kerkenraad stimuleert en faciliteert dit vanuit de overtuiging, dat samenwerking vanuit de basis moet ontstaan en een grote meerwaarde voor de PGV en de wijkgemeenten afzonderlijk heeft.

In de komende beleidsperiode wordt een werkgroep geïnstalleerd die de opdracht krijgt meer scenario's te beschrijven welke mogelijk zijn om te komen tot een andere invulling van het aantal kerkgebouwen en predikanten.

4.2 *Arbeid*

In de wijkgemeenten wordt veel werk verzet, zowel betaald als onbetaald.

Ook voor de komende periode is het van groot belang dat vrijwilligers hun bijdrage blijven leveren in pastoraat, diaconaat, jeugdwerk, vorming & toerusting etc. Om professionalisering te bevorderen en mensen te inspireren bij het vrijwilligerswerk is het zeer gewenst, dat er in de komende beleidsperiode jaarlijks tijd en geld vrijgemaakt worden voor scholing.

Daarnaast zijn er diverse betaalde krachten werkzaam voor en in de wijkgemeenten. De Algemene Kerkenraad maakt onderscheid tussen hen die werkzaam zijn in de bedrijfsvoering en degenen die werkzaam zijn in liturgie en pastoraat.

De exploitatie van de niet-kerkelijke activiteiten in de gebouwen dient minimaal kostendekkend te zijn.

De Algemene Kerkenraad zal meer invulling geven aan de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit het werkgeverschap. Onderzocht wordt hoe het risico van werkgeverschap voor mensen die werkzaam zijn in de bedrijfsvoering (kosters, beheerders, administratief personeel) verkleind kan worden. In deze beleidsperiode wordt tevens onderzocht, of deze werkzaamheden door vrijwilligers gedaan kunnen worden dan wel bij externe dienstverleners ingekocht kunnen worden of onder eigen risico geëxploiteerd.

Voor de predikanten en kerkelijk werkers in liturgie en pastoraat geldt het volgende. Erkend wordt dat de wijkkerkenraad het recht heeft naar eigen inzicht een predikant te beroepen. Dit recht wordt echter beperkt tot 1 fte per wijk. Verschillende wijken geven aan, dat er behoefte is aan een grotere ondersteuning dan 1 fte. Sommige wijken hebben ook, in diverse vormen, daadwerkelijk meer formatie dan 1 fte. Deze situatie is financieel niet langer houdbaar. Daarom worden in de komende beleidsperiode de betaalde kosten voor pastorale formatie per wijk afgebouwd tot 1 fte.

Op basis van het wijkbudgetmodel kan een wijk meer geld te besteden hebben en dit willen uitgeven aan pastoraat. Het is echter het College van Kerkrentmeesters, dat het arbeidscontract moet tekenen na goedkeuring door de Algemene Kerkenraad. Er kan geen sprake zijn van vaste contracten. Er moet vooral gedacht worden aan tijdelijke aanstellingen van HBO- of MBO-opgeleiden en eventueel emeriti predikanten.

4.3 Gebouwen

Het model 4-4-4 betekent dat elk van de 4 wijkgemeenten een eigen wijkgebouw en een eigen predikant heeft.

Nu de financiële situatie zodanig is, dat het model van vier wijken met vier predikanten en vier kerkgebouwen onhoudbaar lijkt, wordt niet gewerkt met de kaasschaafmethode en wordt de pijn niet neergelegd bij één van de vier wijken, maar stellen we dit model (4-4-4) ter discussie. Te denken valt bijvoorbeeld aan twee kerkgebouwen waar de vier wijken hun diensten houden. Ieder met zijn eigen stijl. Uitgangspunt bij de keuze is dat pastorale arbeid gaat boven materieel bezit.

Een belangrijke kostenpost is het onderhoud van de gebouwen. Dat zal middels een meerjaren-onderhoudsplan worden gepland en uitgevoerd. In het wijkbudgetmodel zal worden aangegeven, welke plannen uit het wijkbudget bekostigd moeten worden.

Hoofdstuk 5 Strategische doelen

5.1 *De PGV met wijkgemeenten*

De vier wijkgemeenten van de PGV hebben een groot aantal gemeenschappelijke kenmerken. Er zijn meer dan voldoende redenen om samen te blijven optrekken in plaats van afzonderlijk verder te gaan. Meer samenhang tussen de wijken kan een duidelijker gezicht naar de buitenwereld bieden. Onder het motto 'Versterken wat goed is en (laten) groeien wat gemeenschappelijk is', zal begin 2014 een werkgroep worden geïnstalleerd die de opdracht krijgt de wijken te faciliteren.

Het gaat hierbij om de volgende vragen.

- Waar staat elke wijk? Wat gaat er goed? Waar is de wijk trots op? Wat kan men andere wijken bieden? Welke support is er nodig vanuit andere wijken? Hoe kijkt de wijk naar de toekomst? Wat is de veranderkracht? Hoe ver is men met het formuleren en vormgeven van ambities?
- Waar zit de samenhang? Waar zitten de overeenkomsten tussen de wijken? Welke gemeenschappelijke behoeften zijn er? Wat is de gezamenlijke uitdaging?
- Waar kunnen we elkaar helpen? Welke kennis en kunde (talenten) kunnen we delen? Hoe kunnen we dit organiseren? Hoe bereiken we samen 'meer dan de som der delen'?
- Hoe kunnen we de eigenheid van de wijken versterken om zo via de wijkgemeenten een plek te bieden aan diverse geloofsbelevingen?

De werkgroep heeft als taak op genoemde punten stap voor stap informatie te verzamelen en deze met de andere wijkgemeenten te delen. Voorts zal de werkgroep zich richten op praktische verbetering van de onderlinge communicatie en samenwerking.

Daarbij kunnen wij leren van gemeenten als Amersfoort en Utrecht die een dergelijk beleid al eerder hebben ingezet. Ook de Hervormde Gemeente in Veenendaal heeft hiermee al ervaring opgedaan. Contact zal worden gezocht t.b.v. informatie-uitwisseling over de bovengenoemde aanpak.

5.2 *Financiën*

Het eigen vermogen van de PGV is per 31 dec. 2013 zodanig gedaald, dat zelfs de ondergrens van een aan te houden weerstandsvermogen in beeld is en de begroting voor de komende jaren een substantieel tekort laat zien. Ingrijpen in de financiële situatie is dus noodzakelijk.

- Qua beleid en uitvoering zal er gestreefd worden naar een gezonde financiële situatie. Dit betekent dat er realistische en budgettair haalbare uitgangspunten worden gehanteerd. In de toekomst wordt gewerkt met een sluitende begroting.
- Er worden geen lasten naar de toekomst verschoven. Evenmin wordt er verondersteld, dat de wijkgemeenten structureel extra bijdragen leveren.
- De toevoegingen en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen voor gebouwen worden gebaseerd op reëel te verwachten onderhoudskosten.
- De thans opgenomen voorziening voor onderhoud aan gebouwen wordt kritisch bezien en getoetst aan reëel te verwachten onderhoudskosten.
- AK en College van Kerkrentmeesters ontwikkelen gezamenlijk procedures die beter aansluiten bij de behoeften voor het bestuur van de PGV.
- De kosten van het aantal predikantsplaatsen worden zo spoedig mogelijk gereduceerd tot 4fte.
- De exploitatie van elke kerkgebouw is minimaal kostendekkend en er worden maatregelen genomen om eventuele niet kostendekkende exploitaties gezond te maken.
- In nauw overleg met het College van Kerkrentmeesters wordt een strakker financieel beheer ontwikkeld. Minimaal vier keer per jaar zal er worden gerapporteerd.
- Aan elke wijk wordt jaarlijks een budget, centraal beheerd, meegegeven, volgens een nader te bepalen verdeelsleutel. Dat budget is bedoeld voor nog te benoemen kostensoorten die verband houden met het beheer en de organisatie van de wijkgemeente. De inkomsten blijven centraal geregeld.

5.3 Organisatie, arbeid en gebouwen

Mede gezien de financiële positie is het nodig om ook op het gebied van organisatie, arbeid en gebouwen een aantal aanpassingen in de organisatie aan te brengen.

- Elke wijkkerkenraad heeft, zover de financiën het toelaten, het recht 1 fte predikant naar eigen keuze te beroepen. Hiermee heeft een wijkkerkenraad de mogelijkheid een eigen profiel te kiezen, dat aansluit bij de wensen, beleidsvoornemens en identiteit van de wijkgemeente.
- Bij vertrek van één van de predikanten zal er, wegens de financiële situatie, eerst gekeken worden naar een tijdelijke herverdeling van taken, voordat er een vacature kan worden vervuld.
- Aan de vraag om een kerkelijk jongerenwerker en een kerkelijk ouderenwerker die wijkoverstijgend functioneren, kan momenteel niet voldaan worden. Zodra er ruimte komt in de begroting, ligt hier de prioriteit.
- Bij een keuze om verder te bezuinigen gaat pastorale arbeid boven materieel bezit.
- Verdere ondersteuning die uitstijgt boven de 1 fte per wijk moet, indien de financiën dit toelaten, zo mogelijk bovenwijks georganiseerd worden. Hierbij wordt niet gewerkt met vaste dienstverbanden.
- Er wordt onderzocht, of contracten van betaalde krachten in dienst van de PGV en werkzaam in de bedrijfsvoering anders vormgegeven kunnen worden.
- De teruggang van leden en inkomsten kan gezien worden als een kans om de eigen organisatie en de gemeenteleden te ontwikkelen tot een bezielende vrijwilligersorganisatie. De vele vrijwilligers werkzaam in onze wijken wordt een betere toerusting geboden.
- De Algemene Kerkenraad zal meer aandacht schenken aan het werkgeverschap.
- De exploitatie van de niet-kerkelijke activiteiten in de gebouwen dient minimaal kostendekkend te zijn.
- De Algemene Kerkenraad heeft de taak de samenwerking tussen de wijken ook in de uitvoering te faciliteren en te ondersteunen.
- De Algemene Kerkenraad moet meer representatief voor de gemeente worden samengesteld, met aandacht voor jongeren, de midden generatie en vrouwen.
- De Algemene Kerkenraad zal meer gebruik maken van tijdelijke werkgroepen die een specifieke opdracht krijgen. Voor alle werkgroepen geldt dat deze een opdracht ontvangen die door de vergadering van de Algemene Kerkenraad wordt geformuleerd.
- Te overwegen valt de Plaatselijke Regeling aan te passen. Een betere samenwerking en afstemming tussen het College van Kerkrentmeesters en de Algemene Kerkenraad en een uitbreiding van de bevoegdheden van het moderamen met betrekking tot operationele onderwerpen kunnen hiervan deel uitmaken.

5.4 Communicatie

Gezien het belang en de verstrekkende gevolgen van de keuzes zal de Algemene Kerkenraad, als besluitvormend orgaan, intensiever en proactiever moeten communiceren met de gemeente.

De informatie op de website van de PGV en de sites van de wijkgemeenten moet actueel gehouden worden. Er moet gebruik worden gemaakt van links naar Twitter en Facebook en digitale nieuwsbrieven op de website gepubliceerd.

Al met al levert dat een netwerk op waarmee de leden van de PGV zich kunnen verbinden.

De Algemene Kerkenraad stimuleert en faciliteert een communicatiebeleid dat uitnodigt tot meer bezoek aan activiteiten van de aangesloten wijkgemeenten.

Bovendien zal de PGV zich meer naar buiten toe moeten profileren in en via de (moderne) media.